

KUTSESTANDARD

Fotograaf, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid

Fotograaf, tase 4 kutsestandard on aluseks kutsehariduse ja täiendusõppe õppekavade koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Fotograaf, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Fotograafi töö põhiülesanne on jäädvustada sündmusi ja olukordi. Tihti tuleb tal selleks ise valgust ja sobilikke olukordi kujundada või luua. Fotograafil peab olema hea kompositsiooni- ja värvitaju ning ta peab valdama erialaseid teadmisi. Tänapäeval on fotograafi lahutamatu töövahend tavapärase fototehnika kõrval arvuti, erialaprogrammide tundmine ja võime nendega tööd teha.

Fotograafi kutset on kirjeldatud kolmel tasemel: fotograaf, tase 4, fotograaf, tase 5 ja fotograaf, tase 6.

4. taseme fotograaf täidab enamlevinuid fotograafi tööülesandeid. On praktiseerinud juhendaja käe all või omab vähest fotograafi töökogemust. Töötab iseseisvalt tavapärastes olukordades. Valdab tööprotsessi, alates planeerimisest kuni töö üleandmiseni.

A.2 Tööosad

A.2.1 Portfoolio loomine, reklaamimine, turundamine ja enesearendamine:

- 1) portfoolio loomine;
- 2) reklaamimine ja turundamine;
- 3) enesearendamine.

A.2.2 Töö lähteülesande analüüsimine ja kooskõlastamine:

- 1) suhtlemine kliendiga ja lähteülesande analüüsimine;
- 2) idee arendamine;
- 3) hinnapakkumise koostamine;
- 4) fotografeerimise kavandamine;
- 5) lõplik kooskõlastamine tellijaga.

A.2.3 Fotografeerimine:

- 1) valmisoleku kontrollimine;
- 2) võtte tehniline eeltöö;
- 3) fototehnika ja valguse käsitlemine võttel;
- 4) töö kompositsiooniga;
- 5) töö pildistatavatega;
- 6) võtte lõpetamine.

A.2.4 Võttejärgne töö:

- 1) failihaldus;
- 2) pilditöötluse lähteülesande püstitamine;
- 3) pilditöötlus;
- 4) lõppresultaadi vormistamine;
- 5) töö üleandmine;
- 6) tagasiside kogumine, andmine ja analüüsimine.

Valitavad tööosad

A.2.5 Fotokaamera filmimine:

- 1) suhtlemine kliendiga ja lähteülesande analüüsimine;
- 2) kaamera seadistamine filmimiseks;
- 3) liikuva pildi salvestamine;
- 4) heli salvestamine;
- 5) võtte lõpetamine;
- 6) järeltöötlus, montaaž ja helindamine;
- 7) töö üleandmine.

A.2.6 Skaneerimine ja repro:

- 1) skaneerimine ja reprode pildistamine;
- 2) reprotöötlus.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Töö on vaheldusrikas ning tööolukorrad ja -ülesanded varieeruvad. Tööaeg on varieeruv, sõltudes nt tellija soovidest, võtte eripärast, ilmastikust jms. Tavapärane on töötamine nädalavahetustel ja riiklikel pühadel. Töötatakse sise- ja välistingimustes.

A.4 Töövahendid

Fotograafil on reeglina isiklikud töövahendid: võttetehnika, pilditöötluseks vajalik arvutitehnika ja -programmid. Kasuks tuleb ka valgustehnika olemasolu.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

- 1) ruumi-, värvi- ja kujunditaju;
- 2) empaatiavõime;
- 3) otsustusvõime;
- 4) analüüsivõime;
- 5) vastutustunne;
- 6) püsivus- ja rutiinitaluvus;
- 7) koostöövalmidus;
- 8) täpsus;
- 9) tehniline vaist.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

4. taseme fotograafi kutsetunnistust on tavapäraselt võimalik taotleda inimesel, kellel on keskharidus või kutsekeskharidus ja ta on läbinud erialase koolituse.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Fotograaf.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Fotograaf, tase 4 kutse taotlemisel on nõutav kohustuslike kompetentside B.2.1-B.2.4 ja B.2.7 (lääviv kompetents) tõendamine.

Täiendavalt on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.5 või B.2.6.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Portfoolio loomine, reklaamimine, turundamine ja enesearendamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) loob eeldused näidistööde pildistamiseks;
- 2) portfoolio jaoks näidistööde fotografeerimine;
- 3) valmistab endale portfoolio, kodulehe, tutvustab ennast sotsiaalmeedias, blogis jne;
- 4) suhtleb kiirelt ja korrektset potentsiaalsete klientidega;
- 5) loob blogi ja/või kodulehe ning uuendab ja ajakohastab neid pidevalt;
- 6) koostab pakkumised võimalikele klientidele;
- 7) osaleb erialakoolituste;
- 8) loeb erialakirjandust ning jälgib meediat;
- 9) on kursis kolleegide tööde ja turuvajadustega, uuemate erialaste tehniliste vahendite ja võimalustega.

Teadmised:

- 1) valdkonnaga seotud õigusaktid;
- 2) suhtlemise alused;
- 3) klienditeeninduse alused;
- 4) turundamise ja reklaamimise põhimõtted;
- 5) sotsiaalmeedia;
- 6) kodulehe kujundamise platvormid;
- 7) laiformaat- väljaprindi erisused.

Hindamismeetod(id):

Test, portfoolio ja vestlus.

B.2.2 Töö lähteülesande analüüsimine ja kooskõlastamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) viib end kurssi tellija eesmärkide ja soovidega;
- 2) kasutab tellijaga suhtlemisel korrektset keelt ning käitumisviise vastavalt hea tava põhimõtetele;
- 3) analüüsib ülesannet, lähtudes tellija eesmärgist;
- 4) täpsustab töö valmimise tähtaja ja lõppväljundi (kogus, formaat jms);
- 5) analüüsib pildistamise aja ja koha ning valib sobiva tehnilise varustuse ja võtte meetodi (fookuskaugus, teravussügavus jms), lähtudes töö eesmärgist;
- 6) koostab esmase hinnapakkumise vastavalt lähteülesandele;
- 7) koostab fotografeerimise ajakava, lähtudes eesmärgist;
- 8) valib fotografeerimiseks sobiva tehnika, lähtudes eesmärgist;
- 9) fikseerib tellijaga fotografeerimise ajakava.
- 10) Fikseerib tellijaga eelarve ja arveldustingimused (maksevormid-viisid jms) ning sõlmib lepingu vastavalt seadusandlusele.

Teadmised:

- 1) valdkonnaga seotud õigusaktid;
- 2) suhtlemise alused;
- 3) klienditeeninduse alused;
- 4) majandusarvestuse alused;
- 5) ajaplaneerimise alused;
- 6) meeskonnatöö põhimõtted;
- 7) valguse ja valgustuse kasutuse põhimõtted;
- 8) päikesering;
- 9) erinevate kaamerate võimekus ja objektiivide karakteristikad.

Hindamismeetod(id):

Test, portfoolio ja vestlus.

B.2.3 Fotografeerimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) kontrollib tellija valmisolekut (aeg, koht, tegevused jms) tööks.
- 2) Kontrollib võtmetehnika, toiteallikate, valgustehnika, logistika jms tehnilist valmisolekut tööks.
- 3) Lähtudes töö eesmärgist:
 - a) valib õige pildistamismeetodi, fookuskauguse, ava ja sügavusteravuse;
 - b) hindab olemasolevat valgust, selle suunda, värvust, intensiivsust ja kontrasti;
 - c) otsustab lisavalguse vajaduse.

- 4) valib sobilikku võtteplaani ja reeglipärase kompositsiooni vastavalt lõppväljundile ning vajadusel pildistab alternatiivsed kompositsioonid;
- 5) selgitab pildistatavatele soovitud eesmärgi korrektselt ja arusaadavalt;
- 6) suunab ja juhendab pildistatavaid, nende poose, emotsioone, liikumist, lähtudes soovitud eesmärgist;
- 7) veendub, et soovitud eesmärk on saavutatud;
- 8) vajadusel jätkab pildistamist või liigub järgmisesse etappi või lõpetab võtte.

Teadmised:

- 1) erialaterminoloogia ja fototehnilised põhimõisted;
- 2) fotograafia ajalugu;
- 3) fototehnika ja -aparatuur;
- 4) valguse seadmise põhimõtted;
- 5) fotomaterjalid, nende valiku põhimõtted;
- 6) kompositsiooni põhialused;
- 7) portree- ja grupifoto;
- 8) tootefoto ja fotolavastus;
- 9) stuudiofoto;
- 10) pressifoto;
- 11) reportaažfoto (sündmusfoto);
- 12) arhitektuuri/interjöörifoto;
- 13) loodusfoto;
- 14) tehniline ja teadusfoto;
- 15) digitaalne töövoog (digital workflow).

Hindamismeetod(id):

Test, portfoolio ja vestlus.

B.2.4 Võttejärgne töö

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

- 1) analüüsib materjali ja valib pildid vastavalt tööülesandele;
- 2) arhiveerib ja sisestab metaandmed;
- 3) dubleerib materjali turvaliseks säilimiseks;
- 4) koostöös kliendiga lepib kokku pilditöötlemise lõppeesmärgi ja formaadi;
- 5) valib sobilikku programmi ja optimaalse töövoogu, lähtudes lõppeesmärgis;
- 6) korrigeerib pildi heleduse, kontrastsuse ja värvustasakaalu pilditöötlus programmi (Photoshop Elements vms) lihtsamate tööriistade abil (Levels, Curves, Color Balance jne);
- 7) eemaldab vajadusel fotolt defektid ja müra ning teravustab;
- 8) kadreerib foto vastavalt soovitud kompositsioonile;
- 9) töötleb eraldi seisvalt pildi erinevaid alasid selekteerimisvahendite abi;
- 10) salvestab ja dubleerib failid vastavalt lõppväljundile (fotolabor, trükikoda, internet vms);
- 11) annab tellitud töö üle kliendile vastavalt kokkulepitud vormile (formaad, meedium);
- 12) väljastab arve tellijale vastavalt nõuetele ja kehtivale seadusandlusele;
- 13) tänab ja annab tagasisidet tellijale;
- 14) kogub tagasisidet oma töö ja protsessi kohta;
- 15) analüüsib tagasisidet ning teeb vajadusel oma tegevuses parendusi-täiendusi.

Teadmised:

- 1) digitaalne töövoog (digital workflow);
- 2) arhiveerimise alused;
- 3) faili- ja värvihaldus;
- 4) pilditöötlemine;
- 5) faili tehnilised näitajad: faili formaat, bitisügavus, värviruum, pakkimine jm;
- 6) suhtlemise alused;
- 7) klienditeeninduse alused.

Hindamismeetod(id):

Test, portfoolio ja vestlus.

VALITAVAD KOMPETENTSID

Täiendavalt on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.2.5 või B.2.6.

B.2.5 Fotokaamera filmimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) viib end kurssi tellija eesmärkide ja soovidega; 2) kasutab tellijaga suhtlemisel korrektset keelt ning käitumisviise vastavalt hea tava põhimõtetele; 3) analüüsib ülesannet, lähtudes tellija eesmärgist; 4) täpsustab töö valmimise tähtaja ja lõppväljundi (kogus, formaat jms); 5) kontrollib võtmetechnikast, toiteallikate, valgustehnika, logistika jms tehnilist valmisolekut tööks; 6) valib sobiva filmimise meetodi (ava-säri, tundlikkus, resolutsioon, kaadritihedus, valge tasakaal), lähtudes püstitatud eesmärgist; 7) valib tehnilised pildi- ja failiformaadi, tehnilised nüansid, statiivi, stabiilse kujutise, TV -süsteemid (PAL, NTSC); 8) valib pildi liikumise loogika. lähtudes eesmärgist; 9) kasutab erinevaid kompositsioone, võtteplaane, filmib katteplaane lisaks põhisündmusele; 10) kasutab filmimisel pilti stabiliseerivat abivahendit (statiiv, steady-cam jms) kvaliteetse pildi saamiseks; 11) jälgib võttel pidevalt heli kvaliteeti ja tausta ning sünkroonheli tasakaalu, vajadusel kasutab välist helisalvestajat; 12) veendub, et soovitud eesmärk on saavutatud; 13) töötleb vajadusel videomontaaži tarkvaraga videot ja heli; 14) salvestab video soovitud resolutsiooni ja failiformaati vastavalt eesmärgile; 15) annab tellitud töö üle kliendile vastavalt kokkulepitud vormile (formaad, meedium); 16) küsib tellijalt tagasisidet tehtud tööle, analüüsib saadud infot ning arendab ennast, et edaspidi vigu vältida; 17) väljastab tellijale arve vastavalt nõuetele ja kehtivale seadusandlusele. Teadmised: 1) valguse omadused ja selle kvaliteet; 2) kaamera tehnilised võimalused ja seaded filmimiseks; 3) kaamera ja optika käsitlemise põhimõtted; 4) valguse ja valgustuse kasutamise põhimõtted; 5) operaatoritöö alused; 6) helitöötluse alused; 7) videomontaaži alused; 8) lõppvormindus (codekid, failiformaat, salvestusmeedia) jm 9) suhtlemise alused; 10) klienditeeninduse alused; 11) valdkondlikud õigusaktid. Hindamismeetod(id): portfoolio ja vestlus.	
B.2.6 Skaneerimine ja repro	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) valib skaneerimiseks sobiliku/vajaliku riist- ja tarkvara, lähtudes lõppeesmärgist; 2) valib sobiliku töömeetodi filmi, slaidi, paberi jne skaneerimiseks; 3) skaneerib originaali õige tiheduse, suuruse, värvimudeli ja ekspositsiooniga; 4) pildistab originaali(d) sobiva valguse ja fototehnika abil, kindlustades maksimaalse originaaliläheduse; 5) töötab ajaloolise ja/või rikutud originaali reproga, kasutades konstruktiivseid pilditöötlusvõtteid, lähtudes eesmärgist (originaalilähedus või kliendi soov). Teadmised: 1) resolutsioon, bitisügavus, värvivroom ja failiformaat; 2) skannerite tarkvara; 3) reprodutseerimine, kaamera ning optika valik ja abivahendid (statiiv, reprodutseerimine); 4) kihtide, maskide, filtrite jm Photoshopi töövahendid ning -võtted; 5) fotoretuši põhimõtted. Hindamismeetod(id):	

test, pilditöötleja portfoolio ja vestlus.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.7 Fotograaf, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) kasutab arvutiit tasemel AO1-AO4, AO6-AO7 (punktid 1,3,5) ja AO12 (vt. lisa 2); 2) kasutab oma töös eesti keelt tasemel B1 ja kahte võõrkeelt tasemel A2 (vt. lisa 3); 3) esitab kliendile tehtud tööde kirjelduse ja dokumentatsiooni; 4) suhtleb kaastöötajate ja klientidega sõbralikult ja korrektselt ning lahendab lahkkelisid rahulikult ja lahendusvõimalusi pakkudes; 5) vajadusel kirjeldab klientidele arusaadavalt töökäiku ja annab selle kohta asjatundlikke selgitusi; 6) järgib tööohutus- ja töökeskkonnanoõudeid, arvestades inimeste ja keskkonnaga oma ümber, järgib valdkonnaga seonduvaid õigusakte ja kutse-eetikat; 7) kasutab korrektset eriterminoloogiat; 8) järgib ameti- ja erialainstruktsioone, organisatsiooni sisekorra- ja tuleohutuse eeskirja ning turvanõudeid; 9) arendab erialateadmisi läbi pideva professionaalse õppe (täiendkoolitused jne), on kursis valdkonna uuendustega; 10) säilitab oma kvalifikatsiooni täiendõppe kaudu; 11) loeb süstemaatiliselt erialakirjandust ja hoiab end kursis kultuurielu arengusuundadega.	
Teadmised: 1) klienditeeninduse alused; 2) tööohutus ja esmaabi, keskkonnahoid; 3) suhtlemine; 4) valdkonna terminoloogia; 5) valdkonnaga seotud õigusaktid.	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-20112013-2.1.1/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Toomas Huik, Postimees Kaupo Kikkas, Eestifoto Henry Mang, Eesti Fotograafide Liit Aivar Pihelgas, Fotoakadeemia Rain Tirul, Tallinna Polütehnikum Urmas Ääro, Eestifoto
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	17
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.11.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	24.04.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3431 Fotograafid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Professional Photographer, level 4
Vene keeles	Фотораф

ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

C.3 Lisad

Lisa 1 [Mõisted](#)

Lisa 2 [Arvuti kasutamise oskused](#)

Lisa 3 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)